

Det første hæfte af tidskriftet *Danske Studier* udkom i 1904. Det var på beskedne 64 sider. Den første artikel var udgiveren Axel Orløks bidrag om Kong Lindorm og folkeeventyrets love. Men den interesserede kunne også læse om en landlig skik, der gik ud på at efterlade hostens allersidste neg på marken som et offer til det kommende år. Den sidste under/sogelse drejede sig om H. C. Ørstedts bidrag til sproget med gode ord som ilt, brint og vægrtvyld. Tidskriftet blev grundlagt som en faglig helhed af sprog, litteratur og dansk folketradition.

2022

Danske Studier

Udgivet af Simon Skovgaard Boeck
og Henrik Blicher
under medvirken af
Carl-Emil Prehn Andersen

Universitets-Jubilæets danske Samfund

Universitets-Jubilæets danske Samfund nr. 605
Omslagsdesign: Jakob Brandt-Pedersen

Printed in Denmark by
Tarn Bogtryk A/S
ISSN 0106-4525
ISBN 978-87-408-3442-0

Kommissionær: Syddansk Universitetsforlag, universitypress.dk

Udgivet med støtte fra Landsdommer V. Gieses Legat

Artiklerne i dette bind har været underkastet anonym fagfællebedømmelse.

Alle årgange af Danske Studier fra 1904 til 2021 er nu frit tilgængelige på www.danskstudier.dk. Danske Studier er desuden blevet en del af tidsskrift.dk, hvor alle årgange på længere sigt gerne skulle blive fuldt tilgængelige.

Bidrag til tidsskriftet sendes gerne elektronisk til:

lektor	seniorredaktør
Henrik Blicher	Simon Skovgaard Boeck
henblich@humn.ku.dk	ss@dsl.dk
Institut for Nordiske Studier og Sprøvidenskab	Gammeldansk Ordbog
Københavns Universitet	Det Danske Sprøg- og Litteraturselskab
Emil Holms Kanal 2	Christians Brygge 1
2300 København S	1219 København K

Bøger, forslag til artikler og andre henvendelser til redaktionen sendes til ss@dsl.dk.

Manskripter (inkl. resume) skal være redaktionen i hænde inden 1. oktober 2022.

Indhold

<i>Birgit Eggert, Johnny G.G. Jakobsen, Rikke Steenholt Olesen:</i> 100 år med Danmarks Siedhavne – og et kig ind i fremtiden .	5
<i>Sebastian Olden-Jørgensen:</i> Kongedatteren og hendes ghost writer	27
<i>Joakim Garff:</i> Af en endnu Levendes Papirer. Kritik af en mislykket dannelsestroman?	51
JUBILÆUMSANMELDELSE	
<i>Jan Rosiek:</i> Johan Fjord Jensen: Den ny kritik. I anledning af 60-året	69
ANMELDELSER	
<i>Henrik Jørgensen:</i> Ebba Hjorth (hovedredaktør), Henrik Galberg Jacobsen, Bent Jørgensen, Birgitte Jacobsen, Merete Korvenius Jørgensen og Laurids Kristian Fahl (red.): Dansk Sproghistorie, bd. 5. Dansk i Samspil	75
<i>Jon Haarberg:</i> Johnny Kondrup (hovedredaktør): Dansk Editionshistorie, bd. 1-4	81
<i>Erik Skjum-Nielsen:</i> Anders Juhl Rasmussen & Thomas Hvid Kromann (red.): Danske forfatterarkiver	88
<i>Sebastian Olden-Jørgensen:</i> Helene Peterbauer: The Princess in the Tower Revisited. Four Centuries of Constructing Leonora Christina through Fact and Fiction	96
<i>Torben Jelsbak:</i>	
Søren Blak Hjortshøj: Son of Spinoza: Georg Brandes and Modern Jewish Cosmopolitanism. Georg Brandes: Human Rights and Oppressed Peoples: Collected Essays and Speeches. Oversat, redigeret og med indledning af William Banks. Georg Brandes: Vorlesungen über Friedrich Nietzsche (1888). Aristokratischer Radicalismus (1889/1890). Dansk-Tysk parallel udgave: Udgivet af Gert Posselt og Per Dahl	102

<i>Jens Lohfert Jørgensen:</i>	
Jens Bjerring-Hansen, Torben Jelsbak og Anna Estera Mrozewicz (red.): Scandinavian Exceptionalism. Culture, Society, Discourse.....	115
<i>Jørn Erslev Andersen:</i>	
Jonas Holst: Peter Seeberg – Æstetik, eksistenfilosofi og kulturanalyse i Peter Seebergs skønlitterære forfatterskab....	122
<i>Bidragydere:</i>	
Universitets-Jubilæets danske Samfund.....	129
	131

100 år med Danmarks Stednavne

– og et kig ind i fremtiden

Af Birgit Eggert, Johnny G.G. Jakobsen og Rikke Steenholt

Olesen

Names are an important part of the intangible cultural heritage that our language represents and placenames are an important source for many subjects such as language research, geography, history, archaeology etc. Therefore, it is an important task to provide knowledge about place-names in a form that can be used widely. This knowledge can be found in the book series *Danmarks Stednavne* ('Place-Names of Denmark'), and in 2022, it is one hundred years since the first volume of the series was published. In this article, we present the editorial history of the series and describe the process in the development of the volumes, each standing on the shoulders of its predecessors. The series' chosen form of production based on a land-registration system, which today can be considered obsolete, is explained, along with the variation regarding which classes of place-names have been treated in each volume and the varying inclusion of settlement-historical presentations based on the place-name evidence. While such issues have changed, the series has upheld a consistent focus on listing historical forms of the place-names and interpreting their etymology. The presentation of the publishing process and changed editorial principles in the course of time are rounded off with the current editorial plans for the future of *Danmarks Stednavne*.

Indledning

Navne er en vigtig del af den immaterielle kulturarv som vores sprog repræsenterer. Der kendes sted- og personnavne fra det danske område som er op mod 2000 år gamle (Hald 1965: 39), og de er sammen med de tidligste runeindskrifter den vigtigste kilde til vores forlitterære sprog og dermed også en vigtig kilde til vores forlitterære kultur. Modsat de allerældste personnavne er mange stednavne brugt kontinuerligt gennem disse 2000 år frem til i dag som levende levn fra svundne tider samtidig med at de er en aktiv og naturlig del af vores nutidige sprog. De ord navnene er dannet af, fortæller om det som var vigtigt og karakteristisk for det pågældende sted set med navngivernes øjne på navngivningstidspunktet, og denne opfattelse er blevet konserveret gennem århundreders brug af navnet. Gennem tiden er nye stednavne kommet til, og navneskikken har forandret sig; nogle stednavnetyper er typiske for bestemte tidsperioder og kan derigennem fortælle om forhold og forandringer i landskab, bebyggelse, flora, fauna og kultur generelt. Stednavnenes semantiske indhold,